

ПРОПОЗИЦІЇ

Адміністрації Державної прикордонної служби України
до проекту Закону України

«Про основні засади державної ветеранської політики щодо
ветеранів/ветеранок, які брали участь у відсічі збройної агресії Російської
Федерації проти України»

Ініціатор законопроекту – Прем'єр-міністр України Юлія СВИРИДЕНКО
реєстраційний номер 13696 від 25.08.2025
до першого читання

1. Законопроект підтримується із зауваженнями.

2. Як зазначається в пояснювальній записці, метою розробки законопроекту є визначення на законодавчому рівні мети, завдання та принципів державної ветеранської політики, правового статусу ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів їхніх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, встановлення видів підтримки, яка надається цим категоріям осіб для забезпечення їх гідного життя, шани та поваги до них в суспільстві.

1) Статтею 21 законопроекту передбачено врегулювання питання щодо підтримки у забезпеченні житлом ветеранів/ветеранок, членів їхніх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України. При цьому вказана стаття не містить жодних норм, які б передбачали будь-які пільги для ветеранів/ветеранок, членів їхніх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України щодо житлового забезпечення.

Водночас положення Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (яким на цей час врегульовано питання соціального захисту учасників бойових дій, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, однак дію якого згідно з розділом VIII «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту пропонується поширити виключно на ветеранів війн ХХ століття) передбачають право учасників бойових дій на першочергове забезпечення житлом (пункт 14 частини першої статті 12), право на позачергове забезпечення житлом осіб з інвалідністю внаслідок війни та сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, Захисників і Захисниць України (пункт 18 частини першої статті 13, пункт 15 частини першої статті 15).

Крім того, вказані норми Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» передбачають обмежені строки для забезпечення житлом учасників бойових дій, які дістали поранення, контузію або каліцтво під час участі в бойових діях чи при виконанні обов'язків військової служби, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, які потребують поліпшення житлових умов.

Таким чином, прийняття законопроекту може призвести до звуження прав ветеранів/ветеранок, які брали (беруть) участь у відсічі збройної агресії

UB
Адміністрація Держприкордонслужби
№10/53559/25-Вн від 19.09.2025
КЕП: Дейнеко С. В.
2DF8FEBBA47785FA040000001D310000CDFE0200
Сертифікат дійсний з 02.06.2025 00:00 до 01.06.2027 23:59

російської федерації проти України, членів їхніх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України в частині житлового забезпечення.

Разом з тим слід зауважити, що проєктом Закону України «Про осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України» (реєстр. № 13695 від 25.08.2025) передбачено:

надання права залученим особам, які потребують поліпшення житлових умов, на першочергове забезпечення жилою площею та першочергове відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва, а також надання в першочерговому порядку земельних ділянок в оренду для городництва (пункт 5 частини першої статті 6);

надання права залученим особам з інвалідністю, які потребують поліпшення житлових умов, на позачергове забезпечення житлом протягом двох років з дня взяття на квартирний облік, надання органами виконавчої влади, виконавчими комітетами місцевих рад допомоги у будівництві індивідуальних жилих будинків; першочергове відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва, а також надання земельних ділянок в оренду для городництва (пункт 13 частини першої статті 7);

надання права членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб, які потребують поліпшення житлових умов, на позачергове забезпечення житлом, у тому числі за рахунок жилої площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, виконавчими комітетами місцевих рад, надання допомоги у будівництві індивідуальних жилих будинків, першочергове відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва, а також надання земельних ділянок в оренду для городництва (пункт 7 частини першої статті 8).

Отже, прийняття законопроектів «Про основні засади державної ветеранської політики щодо ветеранів/ветеранок, які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України» (реєстр. № 13696 від 25.08.2025) та «Про осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України» (реєстр. № 13695 від 25.08.2025) призведе не лише до обмеження житлових прав ветеранів/ветеранок, які брали (беруть) участь у відсічі збройної агресії російської федерації проти України, членів їхніх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України в порівнянні з правами ветеранів війн ХХ століття, а й до обмеження таких прав у порівнянні з працівниками підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її

проведення, у порядку, встановленому законодавством, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період проведення зазначених заходів, до участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України.

2) Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про відпустки» шляхом викладення в новій редакції статті 16-2, яка встановлює додаткову відпустку окремим категоріям громадян та постраждалим учасникам Революції Гідності. Також законопроектом передбачається зміна назви Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» на «Про ветеранів війн ХХ століття».

Разом з тим, в абзаці першому пункту 18 статті 10-1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (в редакції Закону України від 31 липня 2025 року № 4562-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо питань освіти військовослужбовців віком від 18 до 25 років, які проходять військову службу за контрактом або за призовом під час мобілізації, на особливий період», що набирає чинності з 22 вересня 2025 року), залишається посилання на «додаткову відпустку, визначену Законом України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"», що, в свою чергу, позбавляє права військовослужбовців – учасників бойових дій на використання зазначеної додаткової відпустки під час дії воєнного стану.

Враховуючи зазначене, пропонуємо підпункт 4 пункту 3 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту (зміни до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей») після абзацу одинадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«в абзаці першому пункту 18 статті 10-1 слова «додаткова відпустка, визначена Законом України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"» замінити словами і цифрами «додаткова відпустка, визначена статтею 16-2 Закону України "Про відпустки"».

3) Згідно з пунктом 5 пояснювальної записки до законопроекту його реалізація буде здійснюватися в межах бюджетних призначень за бюджетними програмами, головними розпорядниками яких є Мінветеранів, МОЗ, Мінсоцполітики, Мінмолодьспорту, Мін'юст, Мінрозвитку, МВС, Міноборони та інші сили безпеки та оборони.

В цей же час у фінансово-економічному розрахунку до законопроекту (зведеного за всіма виконавцями) видатків за напрямом МВС, а також інших складових сектору безпеки і оборони не міститься.

До розрахунків включено видатки Міноборони за КПКВ 2101020 «Забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів

їхніх сімей, ветеранів війни» на вихідну допомогу при звільненні 37,5 млрд грн на 2025 рік, 40 млн грн на 2026 рік, 43,5 млн грн на 2027 рік та 46,5 млн грн на 2027 рік відповідно.

Водночас грошова допомога при звільненні з військової служби передбачена вже діючими нормативно-правовими актами, а в законопроекті відсутні нові норми (положення) щодо її виплати чи виплати «вихідної допомоги при звільненні».

Голова Державної прикордонної
служби України

Сергій ДЕЙНЕКО